

Štandardy Slovenskej evaluačnej spoločnosti

Tieto štandardy vyjadrujú hodnoty, ktoré zdieľajú členovia Slovenskej evaluačnej spoločnosti.

Cieľom evaluácie/hodnotenia je posúdenie skutočnej hodnoty intervencií financovaných z verejných prostriedkov. Evaluácia sa preto zameriava na zlepšenie intervencií, ich hospodárnosť a účinnosť, a snaží sa motivovať všetkých zainteresovaných účastníkov aby sa na tomto procese zlepšovania aktívne podieľali. Evaluácia prispieva k zlepšeniu rozhodovacích procesov, modernizácii verejnej správy a služieb, k hospodárnejšiemu využívaniu verejných zdrojov, poučeniu sa, a podporuje skladanie účtov. Evaluácie prispievajú k demokratickej debata na všetkých úrovniach spravovania. Okrem záujmov priamych zúčastnených, sa evaluácie intervencií (programov a politík) týkajú všetkých obyvateľov a preto by sa mali riadiť nasledovnými princípmi:

- **Pluralizmus**

Evaluácia berie do úvahy všetky legitímne uhly pohľadu, týkajúce sa hodnotenej intervencie. Tento pluralitný prístup v rámci evaluačného procesu sa uplatňuje zapojením rôznych účastníkov, či použitím iných vhodných prostriedkov.

- **Nezávislosť**

Evaluácie sa vykonávajú nestranné. Evaluátori informujú svojich partnerov o akomkoľvek možnom konflikte záujmov. Evaluačný proces sa vykonáva nezávisle vo vzťahu k riadeniu intervencie a k rozhodovacím procesom. Táto nezávislosť slúži decízorom na zaistenie slobody rozhodovania.

- **Kompetentnosť**

Navrhovanie evaluácií, ich riadenie a kontrahovanie, zber dát a výber metód ako aj interpretácia zistení znamená využitie špecifických kompetencií. Tí, ktorí profesionálne participujú na evaluácii (evaluátori alebo tí, ktorí evaluácie riadia alebo zazmluvňujú) musia konzistentne budovať a aktualizovať svoje profesionálne zručnosti. Evaluácia znamená využitie uznávaných metód, najmä takých, ktoré používa medzinárodná evaluačná komunita, pričom pri ich využití je nutné explicitne uviesť ich obmedzenia.

- **Rešpektovanie integrity jedincov**

Účastníci evaluácie rešpektujú práva, integritu a bezpečnosť všetkých zainteresovaných strán. Bez súhlasu dotknutej osoby nesmú prezradiť zdroje informácií alebo názorov, ktoré získali.

- **Transparentnosť**

Prezentácia evaluačných zistení by mala byť sprevádzaná jasným popisom objektu evaluácie, jej cieľom, uvedením adresáta, otázkami, použitými metódami a ich obmedzeniami, ako aj zdôvodnením a kritériami, ktoré viedli k zisteniam a záverom. Výsledky sa zverejňujú. O tom, ako a komu budú prezentované výsledky evaluácie, je nutné rozhodnúť na začiatku. Bez ohľadu na formát a metódy prezentácie musí byť rešpektovaná integrita zistení.

- **Zodpovednosť**

Rozhodnutia o tom, ako budú rozdelené zodpovednosti medzi rôznymi aktérmi by sa mali robiť tak, aby každý evaluátor mal už na začiatku evaluácie, priradenú jasnú zodpovednosť (riadiaci proces, výskum a analýza, formulácia zistení a odporúčaní, prezentácia výsledkov). Jednotlivci a inštitúcie podieľajúce sa na evaluačnom procese musia mať k dispozícii vhodné zdroje a potrebné informácie, a dbať na uplatnenie týchto štandardov v praxi.